

Συνών. ἀθεοτρομασμένος, ἀθεόφοβος, ἀντίθ. θεόφοβος, θεοφοβούμενος. Πβ. ἀθεόκριτος, ἀθεόπιστος.

ἀθεόφοβα ἐπίρρ. Λεξ. Λάουνδ. ἀθιόφονβα Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀθεόφοβος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Χωρὶς φόβον Θεοῦ, ἀσεβῶς.

ἀθεοφοβία ἡ, λόγ. σύνηθ. καὶ δημῶδ. Πόντ. ἀθγουφουβιά Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀθεόφοβος.

Ἡ ἔλλειψις φόβου Θεοῦ ἐνθ' ἄν.: Ἡ ἀθεοφοβία του δὲ λέγεται. πολλὰ. Ἀτὸ νί' ἐποίκες ἀθεοφοβία ἐν' (αὐτὸ ποῦ ἔκαμες κτλ.) Πόντ. Αἶκον ἀθεοφοβίαν πα γίνεται; (καὶ τοιαύτη ἀθεοφοβία εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ;) αὐτόθ. Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀτὸ ἀθεοφοβία ἐν' αὐτόθ.

ἀθεόφοβος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀθεόφοβο Τσακων. ἀθεόφοος Κύπρ. Μεγίστ. Χίος (Αὐγών.) ἀθεόφογος Πόντ. ἀθεγόφοβος Πόντ. ἀθιόφονβους Σάμ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. θεόφοβος.

1) Ὁ μὴ φοβούμενος τὸν Θεόν, ὁ ἀνόσιος, ὁ ἀσεβής κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) Τσακων.: Ἐσκότωσε τὸ παιδί του ὁ ἀθεόφοβος! Βρὲ τὸν ἀθεόφοβο, δουλειὰ ποῦ ἔκαμε! Ὡ, τὸν ἀθεόφοβο, ποῦ ῥχεταὶ καὶ 'ς τὴν ἐκκλησιά! κοιν. Ἀθεόφοβε, θεοκριμένε, νὰ σὲ κρίνῃ ὁ Θεός! Ἄνδρ. Μὰ ὁ ἀθεόφοβος νὰ μὴ σκεφθῇ καθόλου πῶς θὰ τὸν ἰδοῦν! Νάξ. Ἀθεόφοβε, νιό ἐν' ἀβούτο τ' ἐποίκες; (τί εἶναι αὐτὸ ποῦ ἔκαμες;) Τραπ. Συνών. ἀθεοτρομασμένος, ἀθεότρομος, ἀντίθ. θεόφοβος, θεοφοβούμενος. 2) Ὑπέρμετρος, πολὺς, συνήθως μετὰ τοῦ οὐσ. ξύλο Κεφαλλ. Μακεδ. (Θεσσαλον.) κ. ἄ.: Θὰ σοῦ δώσω ξύλο ἀθεόφοβο Θεσσαλον. Ἐφαγε ἀθεόφοβο ξύλο Κεφαλλ. Συνών. ἀλύπητος.

ἄθερα ἐπίρρ. Πελοπν. (Τρίκκ.) κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄθερος.

Ἀθέριστα ἐνθ' ἄν.: Ἐχομ' ἄθερ' ἀκόμα Τρίκκ. Συνών. ἀθέριστα.

ἀθεράπευτος ἐπίθ. λόγ. συνήθ. ἀθαράπαιτους Ἡπ. Μακεδ. ἀθαράπαγος Κρήτ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀθεράπευτος. Τὸ ἀθαράπαγος διὰ τὸν ἀόρ. ἐθεραπάηκα τοῦ ρ. θαραπεύγω, δι' ὃ ἰδ. θαραπεύω.

Ἀνίατος σύνηθ.: Ἀσθένεια - πληγὴ ἀθεράπευτη σύνηθ. Συνών. ἀγιάτρευτος.

ἀθέρας ὁ, κοιν. Καπ. (Σινασσ.) ἀθ-θέρας Εὐβ. (Ὁξύλιθ.) ἐθέρας Ἰκαρ. Κρήτ. Κύπρ. κ. ἄ. ἀθίας Σαμοθρ. ἀθέρα ἡ, Βιθυν. Θράκ. (Σηλυβρ.) Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) Κάμπ. Μακεδ. (Καστορ.) Μεγίστ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Λάστ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) Ρόδ. Σύμ. κ. ἄ. — Λεξ. Λάουνδ. ἀθ-θέρα Κάμπ. Χίος κ. ἄ. ἀτέρα Ἀπουλ. ἀφέρα Πόντ. (Ἀμισ.) ἐθέρα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀθήρ.

Α) Κυριολ. 1) Ὁ ἀθήρ τοῦ στάχους κοιν.: Ὁ γάδαρος ἐκατάπκεν τὴν ἀθέραν τοῦ κλιθ-θαροῦ τῶι βέχ-χει

Κύπρ. Τὸ σιτάριν, ἂν δὲν μαυρίσῃ ἡ ἀθέρα του, 'ἐν ῥιμανίσκει (ὠριμάζει) αὐτόθ. Συνών. ἀγάνα (I) 1, ἀγανο 1. β) Τὸ λεπτότατον καὶ βελονοειδὲς ὅσπου ἰχθύος Κάμπ. Ρόδ.: Ἐκατάπκεν μὴν ἀθέραν τοῦ ψαριῦ Ρόδ. Συνών. ἀγάνα (I) 2, ἀγανο 2. γ) Τὸ ἀναπνιζόμενον νῆμα τοῦ κουκουλλίου Ἀθῆν. δ) Ἡ ἐκ τῶν σταχύων κόνις, ἄχνη τῶν σιτηρῶν Κύπρ.: Κοδῶνισ' τὸ σιτάριν νὰ βκῇ ὁ ἀθέρας του. Συνών. ἄχνη. ε) Στάχυς Κάμπ. Κύπρ. 2) Ἡ ἀκμή παντὸς τέμνοντος ὀργάνου, οἷον μαχαίρας, ξυραφίου κττ. Εὐβ. (Κύμ.) Ἡπ. Θράκ. (Μάδυτ. Σαρεκκλ.) Κρήτ. Κύνθηρ. Κύπρ. Κῶς Μακεδ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Πόντ. (Ὁφ.) Προπ. (Κύζ.) Ρόδ. Σαλαμ. Σάμ. Σκόπ. Σῦρ. (Ἐρμούπ.) Χίος κ. ἄ.: Ὁ ἀθέρας τοῦ μαχαιριοῦ εἶναι χαλασμένος πολλὰ. Ἡ ἀθέρα τοῦ μαχαιριοῦ ἐλύγισε Ρόδ. Θὰ στομώσῃ ἡ ἀθέρα τοῦ φίλου (μαχαίρας βυρσοδεπικῆς) Ἐρμούπ. Ἐπόστρεψεν ἡ ἀθέρα τοῦ μαδαικοῦ τδ' ἐν κόβκει Κύπρ. Ἡ ἀθέρα τῇ σπαθί' Ὁφ. || Φρ. Κόβκει σὰν ἀθέρα ἡ γλῶσσά του (εἶναι εὐφραδής) Ἀρκαδ. Ἀθέρα πάει ἡ γλῶσσά του (συνών. τῇ προσηγουμένῃ) αὐτόθ. Ἀθέρας εἶναι (ἐπιτηδειότατος) Κύμ. β) Ἡ τέμνουσα τῶν δοκῶν γωνία Θράκ. (Σαρεκκλ.) γ) Ἡ τραχύτης τῆς ἀκμῆς τοῦ ξυραφίου, ὅταν τοῦτο ἀκονηθῇ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ (οὕτω ἡκονημένον τὸ ξυράφιον ἐρεθίζει τὸ δέρμα, οἱ δὲ κουρεῖς ἀπαλύνουν αὐτὸ ἐπὶ τῆς ἀκόνης ἢ ἐπὶ λωρίου) κοιν.: Τὸ ξυράφι ἔχει ἀθέρα καὶ δὲν κόβει. Κοίταξε νὰ ρίξῃς τὸν ἀθέρα. Ὁ τροχὸς ἀφίνει ἀθέρα κοιν. Τὸ ξυράφιον μου ἐν' νωστοακονημένον τδ' ἔδει πολ-λὴν ἀθέραν (νωστοακονημένον = νεωστὶ ἀκονημένον) Κύπρ. δ) Φλεγμονὴ πληγῆς, πύρωσις Πόντ. (Κοτύωρ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.): Ἡ γερά μου ἔδ' ἀθέρα (γερά = πληγὴ) Ὁφ. Ψέσον ἕναν κρομμύδ' 'ς σὴν χόβολην ἀφκὰ καὶ βάλεν ἂ ἀπάν' 'ς σὴν γεράν νὰ παίρ' τὴν ἀθέραν Κοτύωρ. ε) Οἰδημα τῶν χειρῶν καὶ τοῦ σώματος τῶν ἀνθρώπων τῶν κατεργαζομένων χλωροὺς καλάμους (πιθανώτατα προερχόμενον ἐξ ἐρεθισμοῦ τοῦ ἀθέρος τῶν φύλλων τῶν καλάμων) Στερελλ. (Μεσολόγγ.) ς) Σχισμὴ Μακεδ. (Γκιουβ.): Ἀνοιξε μὲ τὸ μαχαίρι ἀθέρα κ' ἔγλεπε τὴ γυναῖκα τοῦ μπέη ποῦ πῆγαινε μὲ τὸν ξένο (ἐκ παραμυθ.) 3) Ἡ ἀνωτάτη ἐπιφάνεια, ἡ κορυφὴ Ἰκαρ. Κρήτ. Κύπρ.: Ἐκάνῃ ἡ ἀθέρα τοῦ προσώπου μου ὅσον νὰ πυρώσω τὸν φοῦρνον Κύπρ. 4) Τὸ λεπτότερον καὶ ἐκλεκτότερον μέρος πράγματός τινος Ἀθ. Βιθυν. Ἡπ. Θράκ. (Σαρεκκλ. κ. ἄ.) Καπ. (Σινασσ.) Κύπρ. Κῶς Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. Μέγαρ. Μεγίστ. Πελοπν. (Γορτυν. κ. ἄ.) Ρόδ. Σάμ. κ. ἄ.: Πήραμι τοὺν ἀθέρα ἀπ' τ' ἀλεύρ' Σάμ. Νὰ μοῦ βάλῃς καλὸ λάδι. — Ἀθέρα σοῦ δῶσα! Ἀθ. Μωρέ, θὰ σοῦ δώσω τὸν ἀθέρα τοῦ σταφυλίου μου μὲ ἔξι δραμὲς μονάχα! Μέγαρ. Σιτάρ' ἀθέρας (σίτος ἀριστος) Ἡπ. Σὲ δίνω τὸν ἀθέρα τῇ τυριῦ Σαρεκκλ. Βούτυρος ἀθέρας πρᾶμα! αὐτόθ. || Γνωμ.

Ὅποιος διαλέγει τὸν ἀθέρα, | παίρνει τὴν κακὴν του μέρα (ὁ λεπτολογὼν καὶ μὴ ἀποφασίζων συνήθως ἔνεκα τῆς χρονοτριβῆς ταύτης ἀποτυγχάνει κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις του) Γορτυν. κ. ἄ. β) Τὸ λεπτότατον ἄλευρον Θράκ. Μακεδ. Προπ. (Κύζ.)

Β) Μεταφ. 1) Ὁ ἀφρός, τὸ ἄνθος, ἐπὶ ἀνθρώπου διὰ τὴν καλλονὴν ἢ τὴν ἀρετὴν διακρινόμενου Ἡπ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) κ. ἄ. — Μποέμ Ἀγριοιολούλ. 56: Παρθένες πεντάμορφες καὶ ἀγχιχτες σὰ λουλούδια τοῦ βουνοῦ, ὁ ἀφρός καὶ ὁ ἀθέρας τῆς ὁμορφίᾳς καὶ τῆς παρθενίᾳς Μποέμ ἐνθ' ἄν.: Χάθ' κε ἡ ἀθέρας τῇ μαχαλᾷ (ἀπέθανε ὁ καλύτερος τῆς συνοικίας) Σαρεκκλ. || Ἄσμ.

Κούνια, κούνα τὸν ἀθέρα, τὴν καλὴν μου θυγατέρα, κούνια, κούνα τὸ ἀρνάκι, τὸ γλυκὸ μου τὸ ἀρνάκι

